

Bojan Savić
Ostojić

LUSI

■ Laguna ■

Sve bih dala da me nešto iznenadi
svojom nespoznatljivošću.

iz Lusine sveske

1

Jednom sam je nazvao Lusi više ni sam ne znam zbog čega, rekao sam joj da me hodanjem podseća na nekakvu „Lucile“, ne sećam se šta je na to odgovorila, u svakom slučaju nadimak se nije primio, ali ga nikad nisam zaboravio. Kad sam se useljavao u Studenjak, sa nepoznatog broja stigla mi je poruka: „Zašto se ne javljaš, zašto me ne zoveš, gde si mi, kako si, s kim li se vucaraš?“, znao sam da samo Lusi može da mi pošalje početak „Jadranskog mora“ Ekatarine Velike, ali sam se pravio da nemam pojma ko je, broj sam sačuvao pod imenom „Ekv fan“, ni kasnije, kad se Lusi razotkrila, to ime nisam promenio. I pored toga što je više nemam u imeniku, Lusi je jedna od najviše tri osobe izvan porodičnog kruga čiji broj pamtim i danas, ali otkako smo prestali da se družimo, nisam skoro nijednom pokušao da je okrenem. Dok smo se viđali u Studenjaku,

ujutru sam pio tursku kafu iz velike šolje za čaj, a kad smo se posle podne okupljali u širem sastavu, uz Tamaru, Goranu i Vanju, imao sam običaj da u tursku dodam mleko, ne sećam se više ko me je od njih četiri na tu kombinaciju navukao, verovatno Lusi. Na jednom okupljanju kod Lusi i Tamare, kada su živele zajedno na Lionu, nepoznat broj mi je slao poruke predstavljajući se kao žensko, pošto sam celom društvu priznao da me to zabavlja, Lusi je kao iz topa rekla: „Sto posto te loži Neda“, tadašnja devojka, ispostavilo se da je u pravu. Rado je nosila maslinastozeleno, ubeđen sam da to više nije slučaj, ali svoju intuiciju ne mogu da dokažem jer je nisam propisno video više od deset godina. Na pitanje „Kako“ Lusi je često odgovarala „Lako“, što bi me uvek iznenadilo jer sam očekivao da kaže „Lepo“. Obožavala je da kaže „sledeća scena“ umesto „sledeća slika“, kako sam ja navikao. Pušila je. Jednom sam, valjda prvi put, zapalio s njom, i šira ekipa je bila tu, slušali smo neku svirku u malom klubu SKC-a, cigaretu sam držao nespretno, još nespretnije dok su me slikale, više nikada nisam pozeleo da pušim. Na prvi striptiz otišao sam takođe s njih četiri, u Sačulatac u Skadarliji, nije bio predviđen, izvela ga je konobarica pošto je naplatila poslednju turu, popela se na šank i prvo skinula gaće, bio sam razočaran. Kad je Lusi prespavala kod mene i Nede, u stanu na Dorćolu, svima je bilo nelagodno, sve

troje smo se osećali pogrešno, prećutali smo ceo doručak, Lusi ga je kasnije često spominjala kao mučno iskustvo, od tog dana se ipak najviše sećam da je za sobom ostavila neočišćenu ve-ce šolju. Dok sam tamo živio, i pre i posle tog noćenja, u povratku iz grada Lusi me je pratila do stana, do praga maltene, obožavala je da pređe dorćolsku pasarelu i da se vrati u centar uz Dunavski kej. Spavali smo zajedno u krevetu u Studenjaku kada je Gorana privela nekog tipa sa klupica, pozvala je nas dvoje radi sigurnosti, za vreme njihovog seksa trudili smo se da ih ne slušamo, pravili smo se da spavamo, potom smo stvarno zaspali, sklupčani i uviđavno okrenuti ka zidu. Dok je slavila neki rođendan, usred dana na Tašu, Lusi je dunulo da svi odemo u njeno selo Golubinci, na tridesetak kilometara od Beograda, pristao sam bez razmišljanja, nagurali smo se u nečiji auto, cele noći smo samo bazali po mestu, spavali smo na podu u kući njenih roditelja, kad sam joj sutradan prepričavao provod, Neda mi je rekla da to što sam uradio nije lepo prema njoj, pogledao sam je u neverici, nedugo potom smo se razišli. Često pomislim da bih Lusi mogao da napišem dugo, euforično pismo, puno digresija, podražavajući način na koji smo razgovarali, i iako imam njenu adresu, to mi ne pada na pamet, doduše, kad bih imao poštansku, duže bih se nećkao. Bila je nosata kao ja, ali nos joj je bio tanji od mog, stalno se sprdala na

svoj račun, govorila je da s tom nosinom liči na Sonju Savić pre operacije u filmu *Šećerna vodica*, dok smo se družili, na njemu nije intervenisala. Pivo je bilo obavezni sastojak svih naših sastajanja, ne mogu da odolim, upravo sam naručio jedno veliko. Nalazili smo se uglavnom napolju, u Pionirskom parku, na Tašu, a kad pada kiša, glugarili smo po haustorima, pod krošnjama drveća, pa i u jednom unutrašnjem dvorištu u Generala Ždanova na čijoj je kapiji pisalo: „Narodna radinost.“ Kad smo sedeli u kafanama, neretko smo, odlazeći da platimo, na šank nosili i čaše, nismo razumeli zašto nam se na tom gestu solidarnosti konobari zahvaljuju preko volje. Lusi me je naučila da pijem pivo, u matičnoj radnji u Generala Ždanova išao sam od jedne do druge flaše među rafovima opipavajući ih, tražeći najhladnije, sve dok se Lusi jednom nije pobunila: „Opet si uzeo mlako“, tek nakon te primedbe uvideo sam da se pivo pije rashlađeno i da se uzima iz frižidera. Ruke su joj bile crvene, hladne, sa kratkim, nelakiranim noktima, sa izraženim linijama na zglobovima prstiju. Na Tašu je jednom, pripita, nosila ružu ubranu u parku naglas se nećkajući: „Da li da je dam X.-u ili Y.-u?“, jedan od njih dvojice te večeri joj je postao momak. Na svirku Old Spajs Benda u klubu Resava, koji sat ranije, pokušao sam da uđem s pelinkovcem u džepu, pljoska je bila već otčepljena, revnosni čuvari su primetili kako držim

grlič i jedva su dočekali priliku, nisu izbacili samo mene nego i celu ekipu pride. Vanja me je kasnije rado podsećala kako se Lusi i momak sa Taša nikad ne bi smuvali da nisam pokušao da unesem alkohol u kafanu, za to što su godinama ostali zajedno nisam kriv. Samo je Gorana gundala što nismo uspeli da uđemo na svirku jer se oštrila da muva bubnjara. Nisam bio jedini drugar s kojim je Lusi sasvim čedno delila krevet, ali ona meni jeste bila jedina takva drugarica. Jednom sam spavao u krevetu s njom i njenom sestrom, posle sedeljke za sestrin rođendan, zauzeli smo veliki francuski ležaj, Lusi je ležala u sredini, u mraku sam joj video samo zube, sutradan sam to prostodušno ispričao Nedi, s kojom sam tada živeo, rekla je: „Nisi valjda ležao sa onom krivonogom?“ Otad sam krišom zagledao Lusine noge i pitao se kako dosad nisam primetio da su krive. Hodala je mirno, polagano, kao mali paun koji brižno gazi po jajima. Nije imala običaj da vrcka. Kad sam je upoznao, u domu „Jelica Milovanović“, gde je živela u uličnoj, a ja u mešovitoj zgradi, Lusi je nosila kratku kosu, doživljavao sam je kao ortakinju jer, prema merilima domaća, nije bila nikakva riba. U jednom od prvih sećanja na Lusi, oboje imamo šesnaest godina, sedimo zajedno preko puta ulične zgrade, a ja joj odajem nevažnu tajnu neke ribe koja mi se sviđala, zaboravio sam kako se zove, pamtim je samo po tome što je odbijala sva moja

udvaranja ponavljajući: „Ma ti si gej.“ Iz tog perioda sećam se kako jednog popodneva, za vikend, kad većina domaca ode kući, Lusi i ja stojimo ispod duda u Proleterskih brigada i iz dosade žickamo od prolaznika, ne sećam se koliko smo zaradili ni šta smo radili sa parama, tada još nismo bili dovoljno dobri da zajedno cirkamo. U maturskom razredu, kada se Lusi, zajedno sa Vanjom, preselila u stan kod Bajlonija, jednog prolećnog dana došla je po mene u dom, pokucala na vrata sobe na čuđenje svih muškaraca iz bloka. Devojkama je bio zabranjen ulazak na muški sprat, ali Lusi više nije živela u domu pa ju je bolelo uvo, cimerima su se odsekle noge kad su videli žensko na pragu, euforično sam istrčao za njom, vratio sam se u sobu sutradan ujutru. Grickalicom mi je, samo jedanput, sekla nokte na rukama, čudio sam se tome što ih samo zaseca da bi ih na kraju blago otkinula prstom. Nigde nemam snimljen Lusin glas, ali mislim da bih ga prepoznao iz prve. Tog prolećnog popodneva kad me je izvukla iz domske sobe, Lusi mi je pričala kako je tri dana slavila osamnaesti rođendan u selu, svakog dana su joj dolazili različiti gosti, trećeg se toliko napila da joj je bilo svejedno ima li i padobranaca, pokazivala mi je slike, svake večeri je nosila nešto drugo, bilo mi je krivo što tad nismo bili dovoljno bliski da i mene pozove na slavlje, pitao sam se za koji bi me dan uteferila. Nismo se sretali samo u Beogradu i Sremu već

i kod mojih roditelja u Trsteniku, u Vrnjačkoj Banji, čak i u selu Grabovac kod moje pokojne nane koja nam je jednog leta priredila roštilj. „Lepa je“, rekla mi je tom prilikom nana, bio sam iznenađen, odgovorio sam: „To mi je samo drugarica, uzgred, svratila je sa momkom.“ Nedugo posle tog susreta Lusi mi je priznala da uopšte nije skontala babin akcenat. Jednom mi je odala da je svom prvom momku posle raskida predala dnevnik pisan za njega, ja sam, čini mi se i naglas, zažalio što je to bio jedini primerak. Kad sam prvi put svratio u njen stan kod Bajlonija, u Ulici Pavla Papa, dok je Vanja spavala, Lusi i ja smo, ležeći na podu dnevne sobe, do jutra crtali i dopisivali se u svesci bez linija. Bila je to školska sveska velikog formata, na smenu smo žvrljali na zadnjim praznim stranama, prvo smo se igrali crtanja u četiri ruke, onda smo crteže komentarisali u oblačićima. Ne sećam se tačno o čemu smo pisali, verovatno nije bilo teme, ali pošto smo na to potrošili sate i poslednje atome snage, pretpostavljam da nas je veoma ispunjavalo, pamtim samo odsečne pokrete rukom i krivudave crte koje idu u svim pravcima. Dok sam čekao Lusin odgovor, koji je uvek ispisivala tako sporo, skrivajući rukom mesto na papiru i proveravajući da li virim između prstiju, mislio sam: „Kao mali sam zamišljao da se ovako vodi ljubav“, sva sreća, to nisam zabeležio na licu mesta. Svesku, kladim se, nije sačuvala. Jedne zime bilo je tako hladno da

nismo mogli da se zgrejemo ni u haustoru neke dorćolske zgrade, pa smo blejali u liftu, kad ga je neko pozvao, slučajno smo razbili flašu piva, sećam se još samo kako neki stanar psuje za nama dok odlazimo, sećam se gomile zelenih krhotina na podu. U domu „Patris Lumumba“ na Zvezdari jednom me je rano ujutru obišla mama, zatekla Lusi i Vanju na preostala dva kreveta i izlazeći da me sačeka rekla portiru: „Spavaju dečaci“, ni u tom domu mešanje polova po sobama nije dolazilo u obzir. Proleće 2002. pamtim po Lusi, po neobuzdanom tumaranju gradom, tu godinu smo kasnije među sobom zvali „godinom piva“, bila je to jedina godina kojoj smo dali ime. Možda baš onog dana kad je došla po mene u dom, otišli smo u KST, pred sam fajront igrali smo vezani njenom torbom koju je Vanja prebacila preko nas, od čitave večeri najviše pamtim Vanjino bučno navaljivanje da se Lusi i ja smuvamo, mora da zato nismo, iz inata. Jednog leta spavali smo na krovu četvrtog bloka u „Patrisu“, izneli smo dva dušeka, nekoliko ćebadi, sve se to desilo na Lusinu inicijativu, čini mi se da nisam puno spavao, ali nisam se smrzao, eksperiment nismo ponovili. Kad god bih krišom pogledao Lusi, vodeći računa da ne primeti da je posmatram, u svakom trenutku izgledala je sigurno u sebe, činilo se kao da radi samo ono što joj dune i da pritom nikad ne mari kako to izgleda u tuđim očima. Ne znam kako je Lusi sebe

doživljavala. Imala je male sise, čini mi se da ih nisam nikad video, ali na njih se u širem društvu stalno žalila kad bi joj dosadilo da opanjkava nos. Brzo smo se nametnuli kao drugarski par, družili smo se skoro deset godina, od 1999. do 2008, ta krnja decenija mi danas zvuči kao decenija Bitlsa, i prebogato i predaleko. Ne pamtim kako smo se upoznali. Tri godine smo se samo sretali, u prolazu, u menzi, ispred dudu, u čitaonicama doma, mora da smo u tim prilikama počeli spontano da se javljamo. U to doba, šetajući s nekim cimerom, jedanput sam sreo Lusi, ona mi se javila, a ja sam svom pratiocu rekao: „Nemam pojma ko je ovo“, nisam ni sačekao da Lusi prođe. Naše pravo druženje počelo je prepoznavanjem. Lusi je morala da ode iz doma, da nađe stan i da u „Jelicu“ svrati kao gošća da bismo se istinski sreli. Naravno, upravo je Lusi prepoznala mene, to nije bilo uzajamno, kad me je pozvala tog proleća u godini piva, bio sam zbunjen, prvo sam se zapitao čime sam zaslužio toliku pažnju, po čemu me se dobrom ova poznanica iz viđenja tako oduševljeno seća, to me nije sprečilo da se momentalno odazovem. Moje devojke bile su ljubomorne na Lusi, ali nijedna je nije nadživela, ona je svoje momke upozoravala: „Zoran i ja imamo čudan odnos“, ne znam kako su na to pristajali. Nikada me nije oslovila „Zoki“, zvala me je punim imenom, kao i ja nju. Lusi je bila povod da prekinem najmanje tri veze, ne žalim

zbog toga, ne znam da li je ona raskidala zbog mene, nadam se da nije. Razmenili smo daj bože tri mejla, i to pred kraj druženja, retko smo se dopisivali, imali smo običaj samo da se čujemo. Četrnaestog februara, valjda u godini piva, pozvala me je na fiksni da mi čestita Dan zaljubljenih, bio sam u Trsteniku, smarao sam se, sa kasetofona je išla „Custard Pie“ Led Cepelina, Lusi je rekla: „Vidim, nešto se lepo sluša!“, toj dosadnoj pesmi odmah je skočila vrednost. Naši telefonski razgovori trajali su i po pola sata, ovo je jedina replika koje se sećam, zasad. Zbog Lusi sam se učlanio u Otpor, nedelju dana posle nje, po domu i okolini polepio sam tri-četiri plakata sa natpisom „Gotov je“, jednog jutra u sobu mi je upao domski vaspitač, dohvatio se topke s preostalim nalepnicama i ispalio legendarno pitanje: „Ko je od vas strani plaćenik?“, spremno sam podigao ruku, to je bio moj jedini otporaški podvig, ali najveće zadovoljstvo bilo je anegdotu prepričati Lusi. Na faksu je Lusi uvek bila u prvim redovima kada je trebalo protestovati i blokirati nastavu, moj angažman se svodio na to da se kod nje obaveštavam o terminima okupljanja ispred Filozofskog. Kada smo išli u domski ve-ce, ni Lusi ni ja nikad nismo nosili dasku za šolju pod miškom, nismo pripadali toj supkulturi koja je u domu bila poznata pod nadimkom „surferi“. Na početku druženja sredila mi je naslepo audiciju kod svoje poznanice, profesorke solo pevanja u

srednjoj muzičkoj, došao sam, otpevao Rejdiohed, „You and Whose Army“, primili su me, komisija mi je manje-više progledala kroz prste. Mesec dana kasnije, posle prvog javnog nastupa, samo sam izašao i više se nisam vratio u školu, automatski su me ispisali, Lusi se nije naljutila. Kao ni ja, ništa nije umela da skuva. U „Rifatu“, drugom zvezdarskom domu, pokušali smo da pržimo crni luk, pa nam je izgoreo. Jedne nedelje, tad je sa Tamarom stanovala u Zemunu, na Kalvariji, Lusi je nekoliko sati kuvala grašak, čitavo društvo ga je čekalo, ne sećam se kako je ispao, sve vreme sam obrtao kasetu Elis in Čejns, muzika se svima smučila osim meni. Ako se izuzmu domske menze, nikada nismo jeli zajedno u restoranu. Delili smo bonove. Nikada jedno drugom nismo tepali. Lusi me telesno uopšte nije privlačila. Ništa na njenom licu, u njenoj figuri, nije bilo neodoljivo po mojim merilima. Nije se uklapala u tip poželjne ribe kakve smo cimeri i ja opisivali u spisku simpatija koji smo ažurirali jednom nedeljno, ta debela sveska se, iz danas nedokučivih razloga, zvala „Fensi lista“. Nikada nisam masturbirao misleći na nju. Lusi nije flertovala niti se razgolićivala, bila je odsečna i jednostavna, pred njom me u tim danima nije obuzimala uobičajena jalova stidljivost kao pred drugim ribama, zapravo je bila jedna od retkih s kojima sam razmenio više od tri suvisle rečenice. Od početka druženja među nama nije bilo

nikakvih protokolarnih odnosa ni taktiziranja, Lusi se tako postavila, ona je vodila igru. Nismo bili usmereni jedno na drugo kao muško i žensko već kao sagovornici, sve što nas je u bliskosti vodilo ka tome da postanemo par odbacivali smo kao pritisak sredine. Za oboje je to bio previše skučen i kodiran odnos s obzirom na ono što smo jedno u drugom naslućivali. Ubeđeno govorim i u njeno ime jer smo u to vreme danima beskrajno pričali o privlačnosti, „hemiji“, „osmozi“, o njihovim razgraničavanjima i nijansama. Više puta smo jedno drugom rekli da osobu koja nam se dopadne treba momentalno, bez odlaganja savatati, ali taj aksiom nikad nismo primenili jedno na drugo, podrazumevalo se da smo iz njega izuzeti. Osećali smo da jedno drugom možemo biti više od ljubavnika i da, ako nam se omakne da se kresnemo, možemo pre izgubiti nego dobiti sve. Istovremeno, oboje smo bili previše zaljubljeni u sebe same, bili smo toliko egocentrični da nismo pristajali da se naš susret, susret dvoje takvih individualaca, može srozati na nešto tako plitko kao što je veza. Nikada nismo živeli zajedno, a kada smo živeli blizu, u domovima, ta komšijska svakodnevnica, susreti u menzi, na kafi, na fakultetu, otuđivala nas je, ubijala, činilo nam se da nas banalno zbližava, ali ni tada se nismo razdvajali. U „Rifatu“ prozori soba su nam se nalazili jedan naspram drugog, njen na spratu, moj u prizemlju, između nas je bilo unutrašnje

dvorište, pa smo imali običaj da telefoniramo jedno drugom stojeći na prozorima, to smo nazivali „videofon“. Dok smo živeli u „Patrisu“, vikendom smo peške išli na ručak u „Rifat“ jer su imali najbolju menzu od svih domova, tada smo koristili prečicu kroz Zvezdarsku šumu. Lusi je čvrstu hranu uvek prvo seckala pa nabadala viljuškom koju je držala u desnoj ruci da tokom jela ne bi koristila nož, smejaao sam se kad god bih je uhvatio kako to radi. Sedeli smo jedanput u mojoj sobi u „Patrisu“ jedno preko puta drugog, na zasebnim krevetima, vladala je tišina, gledali smo se i ćutali sve dok njoj nije otpao pepeo sa cigarete, bila je to savršena prilika da je poljubim, propustio sam je. Na istom krevetu sam sedeo dok sam raskidao sa Dunjom, jednom devojkom iz tog perioda, cele večeri sam joj pričao o Lusi i kad je ona rekla: „Ne brini, vi ćete jednog dana sigurno biti zajedno“, odgovorio sam znatiželjno: „Stvarno misliš tako?“, njeno obrazlaganje produžilo je našu vezu za pola sata. „Jeste da smo drugari“, napisao sam povodom Lusi u Fensi listi, „i jeste da su X. i Y. bolje ribe od nje, sve to stoji, ali ona je od njih neuporedivo interesantnija.“ „Friend zone“, napisao je cimer iz Tesle, a drugi, iz Matematičke gimnazije, dodao je ispod: „Iz čega se da zaključiti da više voliš zanimljive nego dobre ribe.“